

ВАРНЕНСКИ СВОБОДЕН УНИВЕРСИТЕТ
ЧЕРНОРИЗЕЦ ХРАБЪР

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р **Емилия Любомирова Сидерова**

член на научното жури, утвърдено със Заповед № 1176/16.12.2020 г. на
Ректора на ВСУ „Черноризец Храбър“

на дисертационния труд
на **Галина Николова Иванова**

на тема

„Правен статут на администрацията на съдебната власт“

за присъждане на образователната и научна степен „доктор“
в професионално направление 3.6. Право, по докторска програма
„Административно право и административен процес“

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА НАУЧНОТО ЖУРИ,

Настоящото становище е изготвено с оглед публичната защита пред научно жури на представения от докторанта Галина Николова Иванова дисертационен труд за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ по ПН 3.6. Право /Административно право и административен процес/.

Представените документи съответстват на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Наредба № 12 на ВСУ „Черноризец Храбър“. Процедурата е коректно спазена.

I. Данни за кандидата

Галина Николова Иванова е завършила специалност „Право“ в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“. Работи в съдебната система от 1998 г. като районен съдия в Районен съд – гр. Нови пазар, а в периода 1998-2015 г. е заемала длъжността административен ръководител на съда.

Нейният професионален и практически опит в административното ръководство на дейността на съдебните служители и магистрати в районния съд показва интереса към избраната тема на дисертационния труд.

II. Актуалност и обща характеристика на дисертационния труд

Представеният дисертационен труд на тема „Правен статут на администрацията на съдебната власт“ е с общ обем от 226 страници. Той включва увод, изложението е систематизирано в четири глави, всяка от които с обособени параграфи и подточки, заключение и списък с използвана литература и нормативни източници, съдържащ общо 178 заглавия.

Актуалността на темата е обусловена от необходимостта за съдебна реформа, която е неразривно свързана с дейността на съдебната администрация и нейната структура, с оглед пълноценното ѝ участие за оптимизиране на правораздавателния процес. Значимостта на задълбоченото научно изследване отговаря на нуждите от създаването на единна регулация на съдебните администрации, независимо от спецификите на органа на съдебната власт, с оглед правилното функциониране на съдебната система. В тази връзка изследването и анализирането на проблемите е важно и актуално. На тази основа са изведени полезни научни и практически резултати.

Методиката и методите на изследване са правилно избрани с оглед постигане на заявените в дисертацията цели и задачи.

Предмет на изследване са нормативните актове – законови и подзаконови, както и правилниците и решенията на Висшия съдебен съвет

с регулаторен характер. На тяхна основа, авторът е представил нов модел на структуриране на длъжностите в съдебната администрация в съответствие със структурата на останалите администрации в публичната сфера, по начин, който да гарантира прозрачност и ефективност на извършваните процесуални дейности и предоставяните на гражданите правни услуги.

В глава първа е направен исторически преглед на формирането и развитието на съдебната администрация. Акцент е поставен върху новостите, въведени с приемането на сега действащата Конституция на Република България от 1991 г., с която се създава Висш съдебен съвет. Този орган е овластен да издава правилници за администрацията на органите на съдебната власт и по-специално: Правилник за администрацията в съдилищата, Правилник за администрацията на Върховния административен съд, Правилник за администрацията на Върховния касационен съд, Правилник за организацията и дейността на администрацията на Прокуратурата на Република България.

Разгледана е базовата нормативна рамка на съдебната администрация по Закона за съдебната власт – специфичните принципи в работата ѝ като законност, отговорност, прозрачност, бързина, ефективност, лоялност и йерархична подчиненост съобразно изискванията за качествено обслужване на физическите и юридическите лица, както и на професионалната етика на съдебните служители. Те са допълнени от Етичния кодекс на съдебните служители с изискването за политически неутралитет и конфиденциалност. Внимание е отделено на функциите на съдебната администрация да подпомага работата на съответните органи на съдебната власт.

В отделен параграф е анализирана структурата на съдебната администрация – обща и специализирана, както и класификацията на длъжностите в нея, съпоставени с тези, утвърдени в Закона за администрацията. В резултат са направени предложения за тяхното осъвременяване и усъвършенстване. Предложена е нова структура на

класификатора за разделяне на длъжностите на ръководни, експертни и технически.

В глава втора е разгледан статута на съдебните служители като е направено разграничение с този на държавните служители. Научен принос е дадената дефиниция за съдебен служител, като е подчертан трудовоправния характер на правоотношенията с него. Проследена е уредбата на правата и задълженията на съдебните служители, атестирането и повишаването им в ранг като задължителен критерий за установяване на нивото на професионалната им квалификация и определянето на справедливо възнаграждение. Установено е, че за длъжностите с ръководни функции - съдебен администратор, административен секретар, служител по сигурността на информацията не се предвижда атестирането да се извършва от нарочна комисия, а еднолично от съответния административен ръководител, което е отчетено като израз на неравно отношение.

Разгледана е юридическата отговорност на съдебните служители – дисциплинарна, имуществена, административно-наказателна и наказателна. Направени са предложения за промени в ЗСВ и съответните правилници.

В глава трета „Възникване, изменение и прекратяване на правоотношението със съдебните служители” е проследена нормативната уредба и практиката по нейното приложение. Направени са разграничения от конкурсите по КТ и ЗДСл., където не се сключва трудов договор. Разгледани са и длъжностите за съдебни служители, за които не се провеждат конкурси. Направени са предложения *de lege ferenda*, с които ВСС да установи ясни механизми за преназначаване на съдебните служители, за да се гарантира бързо възстановяване на кадровия дефицит на овакантената длъжност с вече подготвени и интегрирани в ОСВ служители.

С оглед на приетите от ВСС решения за оптимизация на съдебните органи и тяхната администрация, и приемането на нова съдебна карта е разгледана хипотезата на преназначаване на съдебни служители в един

орган на съдебната власт при закриване на друг орган на съдебната власт – напр. при закриване на окръжните следствени отдели, на военните съдилища и прокуратури, на 78 районни прокуратури. Направени са изводи. Разгледани са и случаите, когато при назначаването или преместването не се провежда конкурс. Относно хипотезата на заместване, са направени препоръки за по-гъвкаво обезпечаване на съдопроизводствените дейности чрез степени на заместничество. Разгледани са и ограниченията за назначаване на служители от други администрации, извън ОСВ. По-специално критично е разгледан случая за служителите от Дирекция „Управление на собствеността” при Министерство на правосъдието, които са държавни служители и се преназначават без конкурс по трудово правоотношение в съответната администрация на ВСС.

В последната глава четвърта се разглеждат особеностите на съдебната администрация на ВКС, ВАС и Прокуратурата. Анализирано е Решение № 2/07.02.2017 г. на КС относно конституционното изискване за структурно съответствие между съда и прокуратурата, в резултат на което са закрити 78 районни прокуратури. Отправени са критики към приетите по този въпрос решения от ВСС.

В заключението е отправен апел да не се руши оставеното от нашите предци в наследство, а именно – създадената фундаментална основа на съдопроизводствената дейност, а само да се надгражда.

Приемам и подкрепям авторските научни и приложни приноси, от които могат да се открият следните:

- Приносен момент е анализа и препоръката да се изработи нова концепция за ролята и функцията на съдебния помощник;
- Предлага се да се преосмисли статута на служителите, чиято дейност не е свързана с осъществяването на типичните функции на органите на съдебната власт и да се обособят в самостоятелен раздел в закона;

- Друг принос е препоръката за приемане на единни правилници с цел избягване на противоречия за едни и същи длъжности;
- Да се предвиди професионално обучение на администрацията – първоначално, текущо и допълнително при значими законодателни промени, да се обогатят учебните програми за съдебните служители;
- Модернизиране на работата на органите на съдебната власт.

Намирам, че основните изводи на автора са успешно защитени на базата на обстойния анализ на действащото законодателство.

Авторефератът отразява точно и вярно най-важните аспекти на дисертационното изследване, а справка за приносите съдържа реалните научни постижения на докторанта.

Публикациите по темата позволяват да се получи по-пълна представа за дисертационния труд, осигуряват необходимата публичност на научните и приложни приноси, както и на авторските постижения.

Заключение

Цялостната оценка на дисертационния труд позволява да се направи извод, че той отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав на Република България и правилника към него, притежава необходимите качества за даване на неговия автор на образователната и научна степен „доктор”, поради което **давам положителна оценка и**

ПРЕДЛАГАМ

на членовете на Научното жури съвет да гласуват **да бъде присъдена на Галина Николова Иванова образователната и научна степен „доктор”** в професионално направление 3.6. ПРАВО, докторска програма „Административно право и административен процес ”.

13.01.2021 г.

.....
доц. д-р Емилия Сидерова